

Mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora o „Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i Uredbe (EZ) br. 987/2009 o utvrđivanju postupaka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004”

(tekst značajan za EGP i Švicarsku)

(COM(2016) 815 final – 2016/0397 (COD))

(2017/C 345/14)

Izvjestitelj: **Philip VON BROCKDORFF**

Suizvjestiteljica: **Christa SCHWENG**

Savjetovanje:	Europska komisija, 17.2.2017. Vijeće, 15.2.2017.
Pravni temelj:	članak 48. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
Odluka Plenarne skupštine:	5.7.2017.
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za zapošljavanje, socijalna pitanja i građanstvo
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	13.6.2017.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	5.7.2017.
Plenarno zasjedanje br.:	527
Rezultat glasovanja (za/protiv/suzdržani):	135/2/1

1. Zaključci i preporuke

1.1. EGSO smatra da bi Prijedlog uredbe o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti trebao biti usmjeren na olakšavanje kretanja tražitelja posla i radnika, a ne na ograničavanje. Razlog tome je činjenica da bolja koordinacija sustava socijalne sigurnosti olakšava slobodno kretanje radnika pružanjem pogodnosti i radnicima (razvoj vještina i poboljšanje sposobnosti prilagodbe) i poslodavcima (motivirana radna snaga s tehničkim stručnim znanjem). Bolja koordinacija također pomaže gospodarstvu u cjelini uklanjanjem problema razlika u nezaposlenosti diljem država članica EU-a i promicanjem učinkovitije raspodjele ljudskih resursa.

1.2. Pravila koja dobro funkcioniraju i koja su poštena za one koji su mobilni kao i za one koji nisu, važni su čimbenici za političko prihvaćanje mobilnosti. EGSO smatra da cilj treba biti postizanje poštene ravnoteže između matičnih država i država domaćina.

1.3. U pogledu uvjeta koji se primjenjuju na građane koji imaju pravo na „izvoz” naknade za dugotrajnu skrb kada se presele u inozemstvo, EGSO smatra da nova pravila pružaju građanima bolju zaštitu u prekograničnim situacijama. Međutim, EGSO ističe da se novim pravilima ne uspostavlja novo pravo na dugotrajnu skrb u svakoj državi članici jer to ovisi o postojanju takvih usluga u državi domaćinu.

1.4. EGSO primjećuje da su prijedlog za reviziju Uredbe o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i Direktiva o upućivanju radnika relevantni za mobilnost radne snage. Međutim, budući da se ta dva instrumenta bave različitim pitanjima, EGSO je zabrinut da bi upućivanje na definicije iz predložene izmijenjene Direktive o upućivanju radnika u Uredbi o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti u stvari dovelo do manje pravne jasnoće u praksi.

1.5. EGSO primjećuje da će predloženi uvjet da radnik mora raditi najmanje tri mjeseca u državi članici domaćinu kako bi stekao uvjete za naknadu za nezaposlene u stvari odgoditi zbrajanje razdoblja na temelju kojih se stječe pravo na naknadu. Iako ovo možda pravila čini pravednijima za određene zemlje, to može također negativno utjecati na motivaciju za mobilnost.

1.6. EGSO ne razumije kako prijedlog za produljenje razdoblja „izvoza” naknada za nezaposlenost s tri na šest mjeseci može učinkovito pružiti prilike za zaposlenje tražiteljima posla s obzirom na to da će to ovisiti o situaciji na tržištu rada, koja se razlikuje od države do države.

1.7. EGSO tvrdi da bi veća usklađenost u pogledu naknada, zbrajanja i aktivacije naknada pomogla u unapređenju i olakšavanju koordinacije sustava socijalne sigurnosti. Također, javne službe za zapošljavanje trebale bi biti učinkovitije u podupiranju mobilnih tražitelja posla prilikom traženja odgovarajućeg zaposlenja.

1.8. EGSO poziva na snažniji angažman država članica kako bi se olakšalo mobilnim građanima koji su gospodarski neaktivni da uplaćuju razmjern doprinos, i u skladu s načelom jednakog postupanja, za zdravstveno osiguranje u državi članici domaćinu. Države članice također trebaju uzeti u obzir prednosti primanja mobilnih građana općenito, čak i onih koji su neaktivni, a koji na jedan ili drugi način ipak pridonose gospodarstvu (i kulturnoj raznolikosti) države domaćina.

1.9. Konačno, EGSO smatra da nova predložena pravila ne bi ničime trebala ograničavati temeljna prava priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima.

2. Predložene izmjene pravila koordinacije socijalne sigurnosti

2.1. Kako se prekogranično tržište rada nastavlja razvijati, a nacionalni sustavi socijalne sigurnosti se mijenjaju, javlja se očita potreba za ažuriranjem ili prilagođavanjem postojećih pravila. To je, uz potrebu za jednostavnijim i lakšim načinima provedbe, razlog za izmjene koje je predložila Europska komisija u svojoj komunikaciji od 13. prosinca 2016.

2.2. Cilj tog prijedloga jest pružiti jasnoću te pravedna i provediva pravila koja će olakšati mobilnost radne snage. Slobodno kretanje radnika i dalje je jedan od ključnih stupova unutarnjeg tržišta. Međutim, nacionalna tijela također se potiču na suzbijanje zloupotrebe ili prijevare u vezi s naknadama.

2.3. Glavne predložene izmjene obuhvaćaju sljedeće:

- i) Izvoz naknade za nezaposlenost: razdoblje za „izvoz” naknade za nezaposlenost (kada se naknada „izvozi” u drugu državu članicu u kojoj osoba traži posao) potrebno je produljiti s minimalnog razdoblja od tri mjeseca na šest mjeseci, uz mogućnost daljnjeg produljenja za ostatak razdoblja u kojemu osoba na to ima pravo.
- ii) Kada se procjenjuje ispunjava li tražitelj zaposlenja uvjete za naknadu za nezaposlenost, država članica morat će provjeriti i uzeti u obzir sva prethodna razdoblja osiguranja u drugim državama članicama (kao što je to slučaj u trenutačnim pravilima). Međutim, to je moguće samo ako je dotična osoba radila u toj državi članici najmanje tri mjeseca (novi prijedlog). Ako osoba ne ispunjava uvjete, država članica u kojoj je ta osoba bila prethodno zaposlena bit će odgovorna za plaćanje te naknade.
- iii) Naknada za nezaposlenost za pogranične radnike: prema predloženim pravilima, država članica prethodnog zaposlenja bit će odgovorna za plaćanje naknade za nezaposlenost ako su radnici radili ondje 12 mjeseci. Međutim, prema trenutačnim pravilima, pogranični radnici trenutačno plaćaju doprinose i poreze državi članici u kojoj rade. Za razdoblja zaposlenja kraća od 12 mjeseci država članica boravišta plaćat će naknadu za nezaposlenost.
- iv) Naknade iz sustava socijalne skrbi za gospodarski neaktivne osobe: u ovom slučaju, prijedlogom se nastoji kodificirati nedavna sudska praksa Suda Europske unije prema kojoj gospodarski neaktivni građani koji se sele iz jedne države članice u drugu mogu pristupiti naknadama iz sustava socijalne skrbi samo ako ispunjavaju uvjet zakonitog boravišta, kako je definirano Direktivom o slobodnom kretanju. Međutim, za zakonito boravište gospodarski neaktivnih osoba te osobe moraju dokazati da imaju dostatna sredstva za uzdržavanje i sveobuhvatno zdravstveno osiguranje. Taj se uvjet ne odnosi na aktivne tražitelje posla: oni stječu pravo boravka u drugoj državi članici izravno prema članku 45. UFEU-a.

- v) Socijalna sigurnost za upućene radnike: navodi se da se predloženim pravilima nastoje ojačati administrativni alati povezani s koordinacijom socijalne sigurnosti upućenih radnika, zajamčiti da nacionalna tijela imaju odgovarajuća sredstva za provjeru statusa socijalnog osiguranja takvih radnika i riješiti problem moguće nepoštene prakse ili zlouporabe.
- vi) Obiteljski doplaci: prijedlogom se ažuriraju pravila o naknadama za roditeljski dopust, kojima se roditelju nadoknađuje manji dohodak ili plaća tijekom razdoblja odgoja djeteta. Tim se prijedlogom ne mijenjaju postojeća pravila o izvozu naknada za djecu. Nije predviđeno ni indeksiranje naknada za djecu.

3. Pregled sustava socijalne sigurnosti u EU-u

3.1. Sustavi socijalne sigurnosti obično obuhvaćaju područja kao što su naknade za bolest, majčinstvo/očinstvo, obitelj, starost, nezaposlenost i druge slične naknade te su isključiva odgovornost nacionalnih tijela. To znači da je svaka država odgovorna za kreiranje vlastitog sustava socijalne sigurnosti. Zbog toga se naknade iz sustava socijalne sigurnosti koje primaju građani diljem EU-a veoma razlikuju, i u pogledu stvarno primljenih naknada i načina na koji su sustavi organizirani.

3.2. Pitanje koje izaziva ozbiljnu zabrinutost EGSO-a jest velika razlika u učinkovitosti sustava socijalne sigurnosti u različitim državama EU-a: najbolji sustavi pomažu smanjiti rizik od siromaštva za 60 %, a oni najmanje učinkoviti za manje od 15 %, pri čemu prosjek EU-a iznosi 35 %⁽¹⁾. Ta je razlika djelomični razlog za različite socijalne uvjete s kojima su suočeni građani diljem EU-a. Stoga je još važnije da se države članice EU-a dogovore o načelima učinkovitih i pouzdanih sustava socijalne sigurnosti, na što je EGSO pozivao u svojim mišljenjima „Načela učinkovitih i pouzdanih sustava socijalne skrbi”⁽²⁾ i „Europski stup socijalnih prava”⁽³⁾. Za zajedničke europske vrijednosti i gospodarski razvoj potrebno je zajamčiti minimalni dohodak, osnovnu zdravstvenu skrb, pružanje odgovarajućih socijalnih usluga i socijalno sudjelovanje u svakoj državi članici. To može pomoći u poticanju solidarnosti u državama članicama i smanjenju makroekonomskih neravnoteža.

3.3. Slobodno kretanje radnika jedno je od četiri temeljna aspekata slobode kretanja u Europskoj uniji. EGSO smatra da bi slobodno kretanje radnika trebalo promicati učinkovitije te poštovati njegove različite dimenzije, s obzirom na to da u praksi ne postoji slobodno kretanje radnika bez poštovanja socijalnih prava mobilnih građana i radnika na temelju načela jednakog postupanja, kao što je navedeno dolje u tekstu. Koordinacija sustava socijalne sigurnosti jedna je od tih dimenzija. Povijest primjene tog aspekta uglavnom ukazuje na njegov uspjeh, a zadnjih je desetljeća pridonio činjenici da su milijuni radnika koji su imali koristi od tog aspekta postali najbolji „ambasadori” slobodnog kretanja radnika.

3.4. Kako bi se olakšalo slobodno kretanje radnika i građana, potrebna je bolja koordinacija sustava socijalne sigurnosti radi postizanja veće jasnoće i sigurnosti u pogledu naknada na koje oni imaju pravo. U tu svrhu Europska unija ima pravila za koordinaciju nacionalnih sustava socijalne sigurnosti. Njima se utvrđuje kojim sustavom socijalne sigurnosti je građanin ili radnik obuhvaćen. Pravilima se također nastoji izbjeći dvostruko plaćanje naknada u prekograničnim situacijama te ona istodobno služe kao zaštita za osobe koje rade u drugoj državi ili traže posao u EU-u.

3.5. Potrebno je naglasiti da se postojeća pravila odnose na koordinaciju, a ne usklađivanje sustava socijalne sigurnosti. Pravila su sadržana u Uredbama (EZ) br. 883/2004 i (EZ) br. 987/2009. Pravila EU-a temelje se na četiri načela:

- i) jedna država: svaka je osoba obuhvaćena sustavom socijalne sigurnosti samo jedne države članice i plaća doprinose, odnosno prima naknade samo u toj državi.
- ii) jednako postupanje: svaka osoba ima jednaka prava i obveze kao i državljani zemlje u kojoj je ta osoba osigurana.

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=751&langId=hr>.

⁽²⁾ SL C 13, 15.1.2016., str. 40.

⁽³⁾ SL C 125, 21.4.2017., str. 10.

- iii) zbrajanje: ovisno o slučaju, kada osoba zatraži naknadu, potreban je dokaz o razdobljima osiguranja, radu ili boravištu u drugoj državi članici (na primjer, kako bi se dokazalo da osoba udovoljava minimalnom razdoblju osiguranja potrebnom prema nacionalnom zakonu radi ostvarivanja prava na naknadu).
- iv) izvoz naknada u drugu državu: ako osoba ima pravo na naknadu iz jedne države članice, moći će primati tu naknadu čak i ako živi u nekoj drugoj državi članici.

3.6. Odredbe Uredbi (EZ) br. 883/2004 i (EZ) br. 987/2009 obuhvaćaju sve osobe koje se presele u drugu državu članicu radi trajnog naseljavanja ili privremenog rada ili studija, uključujući i osobe koje prelaze granicu radi posla. Nadalje, osobe koje traže posao u drugoj državi članici mogu primati naknadu za nezaposlenost svoje države članice u određenom razdoblju dok traže posao.

4. Opće napomene

4.1. U 2015. godini približno 11,3 milijuna radno sposobnih građana (20 – 64 godine) iz 28 država članica EU-a boravilo je u nekoj drugoj državi članici EU-a, od čega je 8,5 milijuna osoba bilo zaposleno ili je tražilo posao (brojke se razlikuju među državama članicama). To čini 3,7 % ukupnog radno sposobnog stanovništva EU-a. U EU-u je bilo 1,3 milijuna pograničnih radnika (koji rade u jednoj, a žive u drugoj državi članici EU-a). Broj upućenih radnika iznosio je približno 1,92 milijuna. To je činilo 0,7 % ukupne zaposlenosti u EU-u, pri čemu upućivanja u prosjeku traju četiri mjeseca.

4.2. Koordinacija socijalne sigurnosti olakšava slobodno kretanje radnika pružanjem pogodnosti radnicima, a neizravno i poslodavcima te gospodarstvu u cjelini, što pridonosi rastu i konkurentnosti. Velika većina građana EU-a koji su mobilni želi povećati svoje prihode kao i izgleda za zapošljavanje.

4.3. Iz perspektive radnika, pravo na rad u drugoj državi članici pruža ne samo prilike za rad nego i omogućuje razvoj novih vještina, poboljšava sposobnost prilagodbe i obogaćuje samoga radnika na temelju novih radnih iskustava. Kretanje radnika također pomaže u rješavanju problema nedostatka radne snage i vještina. Nadalje, ono u određenoj mjeri pridonosi financiranju javnih usluga u državi članici domaćinu i može pomoći u smanjenju dijela poreznog opterećenja i nadoknađivanju smanjenja broja doprinosa uzrokovanog starenjem stanovništva.

4.4. Iz makroekonomske perspektive, mobilnost radne snage pomaže u rješavanju razlika u nezaposlenosti među državama članicama EU-a i pridonosi učinkovitijoj raspodjeli ljudskih resursa. Istraživanja također upućuju na to da mobilnost unutar EU-a ima značajnu ulogu u sprječavanju daljnje nestabilnosti u razdoblju nakon financijske krize i gospodarske recesije.

4.5. Mobilnost radne snage u pravednim uvjetima može biti korisna za radnike, poduzeća i društvo u cjelini. Ona može predstavljati veliku priliku za osobni, gospodarski i socijalni razvoj građana i radnika te je stoga treba olakšati. Pravila koja dobro funkcioniraju i poštena su za one koji su mobilni, ali i za one koji nisu, važni su čimbenici za političko prihvaćanje mobilnosti. Cilj toga trebao bi biti postizanje poštene ravnoteže između određinih i matičnih država.

4.6. U pogledu prethodno navedenoga, EGSO smatra da bi svaka predložena izmjena trebala biti usmjerena na lakše kretanje tražitelja posla i radnika, a ne njegovo ograničavanje. EGSO također smatra da pravila za koordinacije sustava socijalne sigurnosti trebaju osobama s različitim vještinama olakšati pristup radnim mjestima. Jednako postupanje prema radnicima iz EU-a i nacionalnim radnicima u pogledu aktivnih mjera na tržištu rada ključno je za prevladavanje društvenih podjela.

5. Posebne napomene

5.1. U pogledu sustava koordinacije za pogranične radnike, EGSO prima na znanje prijedlog za prijenos odgovornosti za plaćanje naknade za nezaposlenost na državu članicu posljednje radne aktivnosti, no smatra da bi zahtjev za radom u toj državi članici u trajanju od najmanje 12 mjeseci mogao ograničiti pozitivne učinke te izmjene. Međutim, EGSO potvrđuje da prijedlog također predstavlja izazov za državu članicu koja postaje odgovorna za plaćanje naknade.

5.2. U pogledu uvjeta koji se primjenjuju na građane koji imaju pravo na „izvoz” naknade za dugotrajnu skrb kada se presele u inozemstvo, EGSO smatra da nova pravila pružaju građanima bolju zaštitu u prekograničnim situacijama. Nova pravila osobito su relevantna zbog starenja stanovništva i promicanja veće samostalnosti i mobilnosti osoba s invaliditetom, s obzirom na sve veći broj građana za koje su potrebne naknade za dugotrajnu skrb, a koji se sele iz jedne države članice u drugu. Međutim, EGSO ističe da se novim pravilima ne uspostavlja novo pravo na dugotrajnu skrb u svakoj državi članici jer to ovisi o postojanju takvih usluga u državi domaćinu.

5.3. EGSO smatra da će nova pravila pojednostaviti postupak povrata neopravdano isplaćenih naknada iz sustava socijalne sigurnosti. Države članice također će moći iskoristiti jedinstveni instrument za naplatu potraživanja za neopravdano isplaćene naknade iz sustava socijalne sigurnosti i jasnije postupke za uzajamnu prekograničnu pomoć.

5.4. EGSO primjećuje da su prijedlog revizije Uredbe EU-a o koordinaciji socijalne sigurnosti i Direktiva o upućivanju radnika relevantni za mobilnost radne snage. Međutim, ta se dva instrumenta bave različitim pitanjima. Direktiva o upućivanju radnika odnosi se na odredbe i uvjete (uključujući plaćanje) zapošljavanja upućenih radnika, dok se Uredbom o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti nastoji odrediti koji se sustav socijalne sigurnosti primjenjuje. Novi prijedlog ne mijenja opseg pravila EU-a o koordinaciji socijalne sigurnosti niti Direktive o upućivanju radnika. EGSO stoga izražava zabrinutost da bi upućivanje na definicije iz predložene revizije Direktive o upućenim radnicima u Uredbi o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, kojoj je cilj olakšati njihovu primjenu, zapravo u praksi dovelo do manje pravne jasnoće. Upućivanje u uredbi (koja je obvezujuća i izravno primjenjiva u svim državama članicama) na direktivu (koja je obvezujuća samo za države članice na koje se ciljani rezultat odnosi) dovodi do pravnih sumnji.

5.5. EGSO primjećuje da postoji potreba za osiguranjem jedinstvenih uvjeta za primjenu posebnih pravila o koordinaciji socijalne sigurnosti za upućene radnike. To obuhvaća određivanje situacija u kojima se izdaju obrasci A1, elemenata koji se provjeravaju prije izdavanja i povlačenja u slučaju osporavanja. S obzirom na činjenicu da ti aspekti mogu biti ključni za praktičnu primjenu članaka 12. i 13. Uredbe (EZ) br. 883/2004, EGSO je zabrinut za dodjelu tako nejasno definiranih ovlasti Europskoj komisiji. Povratne informacije EGSO-u o provedbi tih ovlasti i naknadna procjena učinka novih postupaka bili bi poželjni s obzirom na činjenicu da je upućivanje radnika uistinu osjetljivo pitanje. EGSO je također zabrinut za kumulativni učinak novih pravila na upućivanje, prethodno spomenute tehničke izmjene uredbe o socijalnoj sigurnosti i sve veći broj nacionalnih inicijativa za kontroliranje radnika iz drugih država EU-a. Postoji mogućnost da će sve veća složenost zbog kombinacije različitih uredbi ograničiti transnacionalnu mobilnost i stoga ju je potrebno pažljivo pratiti na europskoj razini. Pored toga, potrebno je poštivati i pravila socijalne sigurnosti koja se odnose na upućene radnike.

5.6. Prema novim pravilima mobilni radnik EU-a mora raditi najmanje 3 mjeseca u državi članici domaćinu da bi ispunjavao uvjete za naknadu za nezaposlenost u toj državi. EGSO smatra da se tim prijedlogom postavljaju ograničenja pristupu naknadama za nezaposlenost mobilnim radnicima u državi domaćinu u usporedbi s trenutačnim uvjetima (prema kojima je dovoljno raditi samo jedan dan za ostvarivanje tog prava). Zauzimanjem tog stajališta prijedlogom se zapravo odgađa „zbrajanje razdoblja” (neovisno o tome gdje je posljednje boravište) kojim se ostvaruje pravo na naknadu. S jedne strane, to može negativno utjecati na motivaciju za mobilnošću, no s druge strane, može učiniti pravila pravednijima za određene zemlje.

5.7. Prema prijedlogu novih pravila, minimalno razdoblje u kojemu tražitelji posla mogu izvoziti naknadu za nezaposlenost ostvarenu u jednoj državi članici u drugu državu članicu bit će produljeno s trenutačna tri na najmanje šest mjeseci, pri čemu prema trenutačnoj uredbi odluku o tome hoće li se primjenjivati tri ili šest mjeseci donosi država članica koja izvozi naknadu. EGSO smatra da ta izmjena odražava potvrdu Komisije o poteškoćama s brzim pronalaskom posla u drugoj državi članici. Međutim, EGSO ne razumije kako prijedlog za produljenje razdoblja „izvoza” naknada za nezaposlenost može učinkovito pružiti prilike za zaposlenje tražiteljima posla s obzirom na to da će to ovisiti o situaciji na tržištu rada, koja se razlikuje od države do države. EGSO također sumnja u korisnost tog prijedloga u razdoblju kada je nezaposlenost, a osobito nezaposlenost mladih, visoka u više država članica EU-a.

5.8. EGSO smatra da predložena nova pravila ne rješavaju postojeće nedostatke sustava koordiniranog socijalnog osiguranja koji je izvorno kreiran za države članice s relativno sličnim razinama pariteta kupovne moći i sustava socijalne sigurnosti. Stoga su potrebne učinkovitije mjere koje će donijeti usklađenost u pogledu trajanja naknada za nezaposlenost, iznosa primljenih naknada i razdoblja zbrajanja potrebnog za aktivaciju naknada za nezaposlenost. Takva bi usklađenost

pomogla u unapređenju i olakšavanju koordinacije sustava socijalne sigurnosti. Pitanje o tome kako postići tu usklađenost treba se razmatrati odvojeno od ovog mišljenja. U načelu, prijedlog novih pravila o „izvozu” naknada za nezaposlenost omogućuje barem snažniju suradnju između javnih službi za zapošljavanje na svim razinama. Revizijom će se pojasniti obveze službe za zapošljavanje u državi članici domaćinu radi pružanja podrške tražiteljima posla u aktivnostima potrage za poslom te praćenja i izvještavanja o njihovim aktivnostima državi članici odgovornoj za plaćanje naknade za nezaposlenost. Međutim, EGSO smatra da bi javne službe za zapošljavanje trebale činiti više kako bi pružile podršku mobilnim tražiteljima posla da pronađu sigurne poslove, osobito u pogledu ograničenog vremena koje im je dopušteno za pronalazak posla, čime bi doprinijele ostvarivanju veće usklađenosti iz prethodne točke.

5.9. EGSO prima na znanje činjenicu da se, u slučaju mobilnih građana EU-a koji se sele iz jedne države članice u drugu (državu članicu domaćina) i koji ne rade ili ne traže aktivno posao, predloženim novim pravilima može omogućiti pristup posebnim naknadama iz sustava socijalne sigurnosti ako pojedinac dostavi dokaz o zakonitom pravu boravka u skladu s pravom EU-a, što je uvjetovano posjedovanjem dostatnih sredstava za uzdržavanje i sveobuhvatno zdravstveno osiguranje. Drugim riječima, države članice moraju poštovati uvjete utvrđene Direktivom o slobodnom kretanju (Direktiva 2004/38/EZ). Države članice također trebaju uzeti u obzir prednosti primanja mobilnih građana općenito, čak i onih koji su neaktivni i ne uplaćuju u sustav socijalne sigurnosti, no na jedan ili drugi način ipak pridonose gospodarstvu (i kulturnoj raznolikosti) države domaćina.

5.10. Zapravo, u uvodnoj izjavi 5.b prijedloga Europske komisije navodi se da države članice trebaju osigurati da gospodarski neaktivni mobilni građani EU-a imaju pristup sveobuhvatnom zdravstvenom osiguranju u državi članici domaćinu. To također znači da je takvim građanima potrebno omogućiti uplaćivanje razmjernih doprinosa za zdravstveno osiguranje u državi članici domaćinu. EGSO poziva na snažniji angažman država članica kako bi se ta mogućnost podržala.

5.11. EGSO smatra da nova predložena pravila ne bi ničime trebala ograničavati temeljna prava priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, posebno pravo na ljudsko dostojanstvo (članak 1.), pravo na socijalnu sigurnost i socijalnu pomoć (članak 34.) i pravo na zdravstvenu zaštitu (članak 35.).

5.12. Naposljetku, iako priznaje da se potreba za ravnotežom između država članica primatelja i pošiljatelja u pogledu traženja posla ne može zanemariti, EGSO zaključuje da predložena nova pravila neće nužno olakšati kretanje tražitelja posla. Najslabiji segmenti europskih društava ostat će jednako osjetljivi kao i danas, jednako kao i društveno-gospodarske podjele između i unutar država članica EU-a.

Bruxelles, 5. srpnja 2017.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Georges DASSIS
